

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci **žalobce: I. S.**, nar. x, státní příslušnost Ukrajina, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti **žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje**, se sídlem Masarykova 884, Nymburk, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 9. 2017, č. j. KRPS-278765-15/ČJ-2017-010025,

t a k t o:

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi, se p ř i z n á v á odměna za zastupování ve výši 6.800,- Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 9. 10. 2017 domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalované, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) na dobu 60 dnů ode dne omezení osobní svobody.

Žalobce namítá, že žalovaná nedostatečně a zřejmě nesprávně vyhodnotila možnost uložení zvláštních opatření podle ustanovení § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců a zvolila zajištění žalobce, aniž by to bylo nutné. Připouští, že je osobou, která není schopna vyřídit si potřebné doklady na ukrajinském velvyslanectví, aby tak mohl vycestovat do své vlasti, není však osobou, která by zásadním a závažným způsobem kladla vyhoštění

překážky, neposkytla žalované součinnost a před výkonem vyhoštění se skrývala. Žalovaná mohla situaci řešit mírnější cestou, např. zprostředkováním pomoci organizace IOM, která by byla schopna žalobci obstarat letenku a pomoci s vyřízením dokladů. Souhlasí s žalovanou, že pouhé uložení zvláštních opatření by patrně nevedlo ke svému cíli, neboť žalobce nebyl schopen vycestovat sám. Avšak kombinace uložení zvláštních opatření, jež by zabezpečila dohled nad pobytem žalobce, s poskytnutím součinnosti při zabezpečení praktické realizace žalobcova vycestování, by vedla k dosažení účelu rozhodnutí o správním vyhoštění. Upozornil, že zvláštní opatření byla do zákona o pobytu cizinců začleněna v důsledku transpozice čl. 15 návratové směrnice. Právní předpis členského státu Evropské unie musí být vykládán v souladu se smyslem, cíli a požadavky návratové směrnice. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 – 51, dle kterého *pouze v případě, že výkon rozhodnutí o navrácení formou vyhoštění může být s ohledem na posouzení každé konkrétní situace ohrožen jednáním dotčené osoby, může být cizinec zbaven svobody zajištěním. Je tedy zřejmé, že smyslem zmiňované právní úpravy byla snaha o minimalizaci omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců za účelem vyhoštění*. Protože je z podkladů rozhodnutí žalované zřejmé, že žalobce není osobou nikterak rafinovanou, nemění bydliště a nesnaží se jakkoliv skrývat, je nepochybné, že zajištění bylo krokem příliš extenzivním a nikoli nevyhnutelným. Žalobce se nepohybuje v prostředí velkoměsta, nýbrž na malé vesnici, má stále bydliště a je lehce dostupný. Není ani nebezpečný pro své okolí. Nebylo by problematické docílit žalobcova vycestování prostou pomocí s obstaráním dokladů a letenky. Nelze odhlédnout ani od toho, že takový postup by byl i ekonomičtější s ohledem na to, že nelze předpokládat, že by snad žalobce uhradil náklady, které vznikají v souvislosti s jeho zajištěním a realizací jeho správního vyhoštění.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla žalobou zamítnout. Zrekapitulovala pobytovou historii žalobce na území České republiky, ze které vyplývá, že žalobce vědomě a úmyslně nerespektuje povinnosti mu uložené, a tím neskýtá záruku, že bude s orgány policie spolupracovat. Žalobce pozbyl oprávnění k pobytu na území České republiky a již dvakrát mu bylo uloženo správní vyhoštění. Žalobce pobýval na území České republiky oprávněně do konce roku 2009, kdy skončilo oprávnění za účelem zaměstnání. V roce 2011 bylo žalobci uloženo správní vyhoštění s dobou zákazu pobytu na dva roky, avšak žalobce z území České republiky nevycestoval a následně mu bylo v roce 2015 uloženo vyhoštění s dobou zákazu pobytu na tři roky. Obě rozhodnutí o správním vyhoštění si žalobce převzal osobně u správního orgánu a nabyla právní moci. Žalobce do protokolu dne 5. 9. 2017 vypověděl, že z území České republiky po prvním vyhoštění odcestoval na Ukrajinu (avšak v cestovním dokladu chybí razítko o přechodu státní hranice). Do České republiky se údajně vrátil počátkem roku 2015 s úmyslem zde pracovat. Přes hranice ho tehdy provedl řidič, který údajně neměl povinnost projít pasovou kontrolou. Žalobce tedy úmyslně nelegálně překročil státní hranice. Po druhém vyhoštění neopustil území České republiky. Mírnější opatření by byla z hlediska žalobcova jednání zjevně nedostatečná a dle protokolu o jeho výslechu i jím neakceptovatelná. Upozornila, že žalobce měl v době svého zajištění pouze fotokopii první strany cestovního dokladu platného do 8. 10. 2013. Žalobce měl dostatek času, aby si nový cestovní doklad ve své vlasti, popř. v České republice vyřídil. Žalovaná při zvážení uložení zvláštního opatření dle § 123b odst. 1 písm. a), b), c) zákona o pobytu cizinců zohlednila i výpověď žalobce poskytnutou dne 5. 9. 2017. Žalobce nemá na území České republiky žádnou hlášenou adresu, není schopen sdělit ani adresu místa pobytu a zdržovat se tam, není schopen se osobně hlásit policii ve stanovené době, nedisponuje ani finančními prostředky. Důvěryhodnost žalobce je tak oslabena a vzbuzuje důvodnou obavu, že z území opět nevycestuje. Dále upozornila, že žalobce se v roce 2015 prokázal policejní hlídce cestovním dokladem s pozměněným pobytovým štítkem, který si opatřil

prostřednictvím jiné osoby. K tomu vynaložil jistě nemalé úsilí, které mohl využít k vyřízení cestovního dokladu. Získat nový cestovní doklad a povolení k pobytu mohl již ve své vlasti. Žalovaná zajistila umístěním žalobce do záchytného zařízení pro zajištění cizinců dohled nad pobytem a zároveň prokazatelným způsobem zajistila realizaci vycestování a dosáhla tak účelu vydaného rozhodnutí o správním vyhoštění, které by pouhým uložením zvláštního opatření v kombinaci s dohledem nad pobytem žalobce nebylo naplněno. Institut dobrovolného návratu lze aplikovat u cizince, který na území sice pobývá bez platného oprávnění k pobytu, avšak musí se za účelem vycestování osobně dostavit na policii, což žalobce po celou dobu svého neoprávněného pobytu neučinil. Závěrem žalovaná podotkla, že žalobce byl ze zajištění propuštěn dne 18. 10. 2017 v 10:00 hodin a předán k realizaci vyhoštění na státní hranici Starý Hrozenkov – Drietoma, neboť nastaly důvody uvedené v ustanovení § 127 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

Krajský soud v Praze (dále jen „soud“) po zjištění, že žaloba je včasná a jsou splněny další podmínky jejího věcného projednání, napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Učinil tak, aniž by nařizoval ústní jednání, neboť takový postup neshledal nezbytným a žádný z účastníků jej v zákonné lhůtě 5 dní nenavrhl (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců), resp. žalovaná s ním vyslovila souhlas.

Soud ze správního spisu zjistil následující relevantní skutečnosti:

Dne 4. 9. 2017 byla přivolána policejní hlídka do ubytovny v obci L. k pomoci při zásahu rychlé záchranné služby při poskytování ošetření muži, který zřejmě prodělal epileptický záchvat. V muži byl zjištěn žalobce, který neměl žádné platné doklady, předložil pouze zmenšenou kopii první strany cestovního dokladu platného do 8. 10. 2008. Lustrací bylo zjištěno, že žalobce pobývá na území České republiky neoprávněně. S žalobcem bylo po ošetření v nemocnici v Mladé Boleslavi zahájeno správní řízení o vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9, odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. Žalobce byl poučen o svých právech a povinnostech a vyslovil souhlas s vedením řízení v českém jazyce.

Ve spise je založena kopie rozhodnutí ze dne 7. 9. 2011, kterým bylo žalobci uloženo dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění na dobu 2 let, a kopie rozhodnutí ze dne 6. 2. 2015, kterým bylo žalobci uloženo podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 1 a 9, písm. c) bod 1 a 2 téhož zákona správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 3 roky.

Žalobce dne 5. 9. 2017 po řádném poučení (českému jazyku v psané i mluvené formě rozumí a tlumočníka nežadá) uvedl při výslechu následující:

Z Ukrajiny naposledy přicestoval začátkem roku 2015 do Mladé Boleslavi za prací. Přestože neměl platný cestovní doklad ani vízum, jel s řidičem, který měl zajištěn volný průjezd, proto žalobce nebyl kontrolován. Měl povolen pobyt za účelem zaměstnání, který ale skončil v roce 2009. V současné době nemá povolen pobyt v České republice ani v jiném státě Evropské unie, ani neprobíhá žádné řízení pobyt povolující. Jsou mu známa rozhodnutí o jeho vyhoštění. V roce 2011 po vydání rozhodnutí vycestoval na Ukrajinu. V roce 2015 dostal výjezdní příkaz k vycestování na Ukrajinu, ale pobýval v České republice nadále. O poplatku ve výši 1000 Kč na náklady správního řízení taktéž ví, v dohledné době ho zaplatí. V roce 2015 nevycestoval, potřeboval totiž sehnat peníze, aby je mohl posílat domů nemocné matce. Prostředky k obživě si zajišťoval vypomáháním kamarádům. K dotazu, zda může splnit povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese pobytu zdržovat

za účelem provedení pobytové kontroly, uvedl, že toto by zřejmě splnit nemohl. Přebývá sice v současné době na ubytovně v obci L., ale příliš se tam nezdržuje a často se stává, že přespává na úplně jiných místech. Rozhodně by nemohl každou změnu pokaždé oznamovat policii. Protože nemá moc peněz, nemůže si dovolit bydlet na nějaké oficiální ubytovně a platit za ni. Proto přespává u různých kamarádů. Také z důvodu nedostatku peněz si ani nemůže dovolit platit kredit na telefon, aby mohl případnou změnu nahlásit jen telefonicky. Na ubytovně v L. se občas zdržuje, nájem nikomu neplatí, je jen ústně dohodnut s vlastníkem, že mu občas pomůže při rekonstrukci a může tam pak zadarmo bydlet. Smlouvu o tom sepsanou nemá. K dotazu, zda může složit peněžní prostředky ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním, popř. zda může tyto prostředky složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým či trvalým pobytem na území, uvedl, že jeho prostředky stěží stačí na základní obživu, proto zcela vylučuje složení jakékoli finanční záruky, rovněž nezná nikoho, kdo by za něj mohl prostředky složit. Na otázku, zda může splnit povinnost osobně se hlásit na policii v době policií stanovené, uvedl, že často přespává u různých kamarádů, proto by tuto povinnost pokaždé určitě splnit nemohl. Zdravotní pojištění sjednané nemá. Nedisponuje prostředky potřebnými k dalšímu pobytu a vycestování. V České republice nemá osoby blízké apod. Rozhodnutí o správním vyhoštění pro něj nepředstavuje nepřiměřený zásah do jeho rodinného a soukromého života. Nemá žádnou vyživovací povinnost, nemá v Evropské unii nikoho, o koho by se měl starat. V České republice má dluhy za ošetření v nemocnicích. Kromě toho, že nemá platný cestovní doklad, mu není známa žádná překážka ve vycestování. Vycestovat chce. Na Ukrajině bydlí s matkou v rodinném domě, je rozvedený, má ještě starší sestru.

Žalovaná dne 5. 9. 2017 v obci L. dotazem na nájemce bývalé ubytovny zjistila, že žalobce od ledna 2017 pobýval v bývalé ubytovně, jejíž přízemí slouží jako pohostinství a patro je nyní stavebně upravováno na ubytovací zařízení. Žalobce jezdil na práci příležitostně po okolních vesnicích.

Rozhodnutím ze dne 5. 9. 2017, č. j. KRPS-287865-15/ČJ-2017-010025, byl žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajištěn za účelem správního vyhoštění a doba zajištění byla stanovena v délce 60 dnů ode dne omezení osobní svobody. V odůvodnění jsou zopakovány odpovědi na dotazy kladené žalobci u výsledku ohledně možnosti uložení zvláštních opatření. Po zhodnocení popsání skutkového stavu dospěla žalovaná k závěru, že mírnější donucovací opatření by nebyla účinná. Pokud ze samotného vyjádření žalobce vyplývá, že nedisponuje finančními prostředky a rovněž to, že nemá na území České republiky žádnou hlášenou adresu, kde by se mohl zdržovat, nebylo možné aplikovat mírnější opatření. Je nutné konstatovat, že osoba, která vědomě a úmyslně nerespektuje povinnosti jí uložené, neskýtá záruku, že bude spolupracovat s orgány policie. Důvěryhodnost žalobce považovala žalovaná za oslabenou, a proto na základě jeho jednání shledala důvodnou obavu, že se žalobce na území České republiky bude skrývat, z území nevycestuje a tím zmaří výkon úředního rozhodnutí, jak již v minulosti učinil.

Rozhodnutím ze dne 15. 9. 2017, č. j. KRPS-278765-37/ČJ-2017-010025, bylo žalobci dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9, písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 5 let.

Žalobce byl nejprve umístěn v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „ZZC“) Balková, dne 15. 9. 2017 byl přemístěn do ZZC Vyšní Lhoty, odkud byl dne 18. 10. 2017 eskortován na hraniční přechod Starý Hrozenkov - Drietoma a zde předán orgánům policie Slovenské republiky.

Žalobce v žalobě uvedl v podstatě jedinou námitku, a to, že žalovaná nedostatečně a eventuálně nesprávně vyhodnotila možnost uložení zvláštních opatření podle ustanovení § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců a zvolila zajištění žalobce, aniž by to bylo nutné.

Dle ustanovení § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území je*

a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly,

b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), nebo

c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené.

V § 123c zákona o pobytu cizinců jsou upraveny pouze podrobnosti institutu finanční záruky zakotveného již v § 123b odst. 1 písm. b) tohoto zákona.

Žalovaná se při výslechu dne 5. 9. 2017 dotázala na náhled žalobce na možnost uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců. V rozhodnutí pak žalobcovy odpovědi stručně shrnula a vyvodila závěr, že uložení zvláštních opatření by nebylo účinné.

Žalobce při výslechu sám vyloučil možnost zvláštního opatření dle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Přebývá sice na ubytovně v obci L., ale příliš se tam nezdržuje a často se stává, že přespává na úplně jiných místech. Rozhodně by nemohl každou změnu pokaždé oznamovat policii. Protože nemá moc peněz, nemůže si dovolit bydlet na oficiální ubytovně a platit za ni. Proto přespává u různých kamarádů. Také z důvodu nedostatku peněz si ani nemůže dovolit platit kredit na telefon, aby mohl případnou změnu nahlásit jen telefonicky. Soud k tomu poznamenává, že i v případě, že by bývalou ubytovnu bylo možno označit jako adresu místa pobytu, žalobce sám vyloučil splnění další podmínky tohoto ustanovení, tj. oznámit policii každou změnu místa pobytu.

Složení finanční záruky dle § 123b odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců žalobce také splnit nemohl. Sám ve výpovědi uvedl, že jeho prostředky stěží stačí na základní obživu, proto zcela vylučuje složení jakékoli finanční záruky, rovněž nezná nikoho, kdo by za něj mohl prostředky složit.

Zvláštní opatření dle § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců žalobce také vyloučil, když uvedl, že často přespává u různých kamarádů, proto tuto povinnost by pokaždé určitě splnit nemohl.

Z výpovědi žalobce tak vyplývá, že sám popřel tvrzení uvedené v žalobě, že má stále bydliště a že je lehce dostupný.

Soud tak neshledal žalobní námitku důvodnou, když se s názorem žalované ztotožnil. Rozhodnutí žalované je přezkoumatelné, obsahuje úvahy v potřebném rozsahu. Nemožnost uložení zvláštních opatření (nadto vyplývající již z výpovědi žalobce) je v rozhodnutí žalované dostatečně a správně odůvodněna (srov. obdobně např. i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2011, č. j. 9 A 59/2011 – 18).

Úvahy žalobce o kombinaci uložení zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců (z nichž ani jedno žalobce ve své výpovědi nepřipustil) s poskytnutím součinnosti

při zabezpečení praktické realizace žalobcova vycestování jsou tak zcela nadbytečné a jdoucí mimo rámec zákona o pobytu cizinců.

Vzhledem k výše uvedenému soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji v prvním výroku zamítl dle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Úspěšnému žalovanému pak žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto ve druhém výroku rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Třetím výrokem soud rozhodl o odměně a náhradě hotových výdajů za zastupování ustanoveného zástupce žalobce podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. Částka v celkové výši 6.800,- Kč sestává z odměny advokáta za dva úkony právní služby po 3.100,- Kč [převzetí a příprava zastoupení, doplnění žaloby § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] a ze dvou paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. října 2017

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
B. K.